

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio VIII. De certitudine Prædestinationis, & Reprobationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

num. 4. & aliqui Recentiores. Probatur primò, quia plures ex viris moriuntur sine Sacramentis in bello, in naufragiis, inter latrones, rixas, & similes occasiones. Secundò, quia femina à pluribus corriguntur, ne vivant effrenatè, nempe à maritis, à parentibus, à fratribus, & consanguineis; sæpius à maritis quoddam genus martyrii patiuntur; facilius adducuntur, ut doleant, si peccant; Sacramenta, Conciones, & Sacrificia magis frequentant; eleemosynas majori cum pietate faciunt; & Misericordiam Divinam magis commovent, quia sunt objectum majoris compassionis propter dolores in pariendis filiis, propter ærumnas, & vexationes, quas patiuntur; & tandem, cum sint ordinariò domi, remotiores sunt ab occasionibus peccandi.

131. Nihilominus æqualem futurum esse numerum virorum, ac feminarum in prædestinatione, & reprobatione tenuit *Marsil. lib. 2. sent. quest. 13. dub. 4.* in quam sententiam inclinat *D. Thom. quodlib. 3. q. 11. a. 25.* illam etiam tangunt, nihil tamen decernunt *Alex. and. 2. p. q. 95. memb. 4. Scot. 2. dist. 20. q. 2. Gabr. ibid. a. 3. dub. 1. P. Alarcon. tr. 4. d. 6. cap. 2.* Probant primò, quia licet femina pietate præsent, viri tamen sunt constantiores in bono. Sed contra, quia licet viri constantia excellent, habent tamen frequentiores & vehementiores peccandi occasiones, in quibus plura, & majora peccata committunt, & de quibus postea difficilius dolent.

132. Probant secundò, quia in statu innocentia æqualis esset numerus virorum, & feminarum, qui salutem consequerentur; siquidem par numerus nasceretur, omnes autem qui nascerentur, essent prædestinati, & nullus reprobaretur; ergo &c. Sed contra, quia dato quod in eo statu par numerus utriusque sexus nasceretur, de quo *P. Ruiz d. 13. sect. 4.* dona etiam essent paria, sicque æqualiter operarentur, & salvarentur: at verò in statu naturæ lapsæ cætera non sunt paria, ut patet ex supra dictis.

133. Probatur tertio, quia sexus virilis perfectior, & similior est Christo Domino; ergo non debuit minor ejus numerus prædestinari, quàm feminarum; sed contra, quia licet sexus virilis sit physice perfectior, non inde colligitur, quod sit etiam perfectior moraliter, imò contrarium, ut suaudent rationes supra factæ; cum autem prædestinatorum numerus morali perfectioni, non verò physica respondeat; major videtur esse in prædestinatione numerus feminarum, quàm virorum. Qualisnam sententia sit verisimilior, sententiam proferat Lector. Interim sit.

SECTIO VIII.

De certitudine Prædestinationis, & Reprobationis.

134. DVERTES præsentem difficultatem posse in multiplici sensu agitari: Primò absolute de certitudine, & infallibilitate prædestinationis & reprobationis. Secundò de certitudine numeri formalis, id est quoad certum, & determinatum numerum, v. g. viginti, aut decem millia. Tertio, de certitudine numeri materialis, id est non solum quoad certam quantitatem personarum, sed etiam quoad certas, & determinatas personas, nempe Petrum, Paulum, &c. Quarto de certitudine, quam quisque in hac

vita habere potest de sua prædestinatione, aut reprobatione. Quintò de certitudine morali, quam quisque per aliquot signa habere potest de sua prædestinatione, aut reprobatione. Hoc posito.

Difficultas 1. Utrum prædestinatio & reprobatio habeant certitudinem infallibilem, siue sint infallibiter certæ? Duo sunt errores, qui directè pugnant cum certitudine, & infallibilitate prædestinationis, & reprobationis absolute: Primus tribuitur Aegyptiis, quatenus divinam ordinationem, quam fatum appellabant, aliquibus sacrificiis, & orationibus impediri posse dicebant. Idem tribuitur Stoicis; & idem quasi fuit error Avicennæ in *Met.* ut refert *D. Thom. de Verit. q. 6. art. ult.* Secundus fuit Massiliensium Semipelagianorum, qui contendebant prædestinatorum & reprobatorum numerum non esse certum, sed posse augeri, vel minui, ne libertati necessitas inferatur, ut refert *D. Prosper epist. ad Augustinum.* & *D. Hilari etiam epist. ad Augustinum.*

Nihilominus prædestinatio, & reprobatio habent certitudinem infallibilem. Est certa, & ab omni incertitudine prorsus aliena. Ita *P. Ruiz d. 13. sect. 1. n. 4. P. Tanner. d. 3. q. 6. dub. 1. n. 1.* cum *D. Thom.* apud illum variis locis. *Magister in 1. dist. 40.* & cum eo omnes Theologi, & quoad prædestinationem ait hic *Lezana q. 7.* esse de fide. Probatur primò autoritate Scripturæ. Numer. 23. ibi: *Non est Deus quasi homo, ut mentiat; nec ut filius hominis, ut mutetur. Dixit ergo & non faciet? Locutus est, & non implebit?* Et 1. Reg. 15. *Triumphator in Israël non parceret, & penitudine non flectetur.* Nec enim homo est, ut agat penitentiam. Et Malach. 3. *Ego Dominus, & non mutor.* Et *Isai. 46. Consilium meum stabit, & omnis voluntas mea fiet.* Et ad Heb. 6. *In quo abundantius volens Deus ostendere pollicitationis hereditatis immobilitatem consilii sui interposuit iurandum, ut per duas res immobiles (id est consilium & juramentum) quibus impossibile est mentiri Deum, firmissimum solatium haberemus.* Et ad Rom. 11. *Si ne penitentia sunt dona, & vocatio Dei: id est sine mutatione stabiliter fixa, & sæpè alibi: ergo &c.*

Probatur secundò ex Concil. Valent. sub Leone IV. cap. 3. ibi: *Apud Deum, ut Sanctus Augustinus ait, de omnibus omnino rebus, tam fixa sententia, quam certa præscientia, Et infra: De hac immobilitate præscientia, & prædestinationis Dei, per quam apud eum futura jam facta sunt, apud Ecclesiastem bene intelligitur dictum: Cognovi, quod omnia opera, quæ fecit Deus, perseverent in perpetuum.* Et *D. Aug. lib. de bono persever. cap. 14.* sic definiens prædestinationem: *Prædestinatio, inquit, est præscientia, & preparatio beneficiorum Dei, quibus certissime liberantur, quicumque liberantur.* Et cap. 17. *In sua, quæ falli, mutariq. non potest præscientia, opera futura disponere, id omnino, nec aliud quidquam est, nisi prædestinare.* Et *D. Prosper. ad 12. Object.* *Vincenr. Prædestinatio, inquit, & si apud nos, dum in presentis vite periculis versamur, incerta est; apud illum tamen, qui fecit ventura, incommutabilis permanet.* Et *D. Fulgent. lib. de Fide ad Petr. Firmisime tene, & nullatenus dubites, omnes, quos vasa misericordie gratuita à bonitate Deus fecit, ante constitutionem mundi, in adoptionem filiorum Dei prædestinatos à Deo; neque perire posse aliquem eorum, quos Deus prædestinavit ad regnum celorum; nec quemquam eorum, quos non prædestinavit ad vitam, ulla posse ratione salvari.* Idem habet *lib. 1. ad Aloum. cap. 12.* & *D. Isidor. lib. 1. sentent. de sum. bono cap. 18.* & alii.

Probatur tertio ratione, quia tam prædestinatio, quàm

quàm reprobatio includunt formaliter, prout supra diximus, scientiam, & voluntatem divinam efficacem; sed utraque est certa, & infallibilis; alioqui cognitio divina posset falli, & voluntas divina efficax mutari; ergo &c.

339. Obijcies 1. Ex illo Apoc. 3. ibi: *Tene, quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam: ex quo videtur, illum, qui prædestinatus est ad coronam, posse eam amittere, sicque reprobari.* Respondeo locum illum non intelligi de corona gloriæ, sed aut de aliqua dignitate temporali, nempe de Episcopatu, principatu, & similibus: aut de propriis meritis, ac si diceret, tene opus bonum, quod habes, nè aliquis alius habeat opera bona, consequenterque merita, quæ tu habere poteras, & accipiat coronam, ad quam prædestinatus es per opera bona consequendam.

140. Obijcies 2. Certitudo prædestinationis defumitur à Voluntate Divina prædestinante, sicut certitudo reprobationis à Voluntate Divina reprobande; sed Voluntas Divina, cum sit libera, potest revocari; imò de facto constat, aliquas voluntates revocasse, nempe illam de subversione Ninivitarum. Jon. 3. & illam de morte Ezechiae, Isai. 38. quibus additur illud Jerem. 18. ibi: *Si penitentiam egerit gens illa à malo suo, agam & ego penitentiam super quod cogitavi, ut facerem ei.* Respondeo minorem esse veram, si Voluntas divina sit conditionata, & conditio revocatur ex parte objecti, ut factum fuit à Ninivitis, & ab Ezechia, & poterat revocari ab illis, de quibus agitur loco cit. Jerem. at verò voluntates prædestinationis, & reprobationis sunt absolutæ, & efficaces, sicque non possunt revocari. Imò si aliquando sint conditionatæ, cum supponant Scientiam Mediam, supponunt etiam conditionem infallibiliter futuram, sicque non possunt non esse infallibiles.

141. Hinc sequitur primò, ut ait P. Tanner. cit. n. 3. hanc: *impossibile est prædestinatum damnari, aut reprobum salvari;* quæ etiam videtur D. Aug. & alii Patres, esse planè veram, & admittendam, non solum abhinc limitatione in sensu composito, sed etiam absolute; siquidem ex se, & ex ipsis terminis habet sensum compositum. Secundo non rectè absolute dici: *Deum posse prædestinare, quem non prædestinavit: aut posse non prædestinare, quem prædestinavit:* siquidem tales propositiones faciunt sensum compositum, sicut hæc: *Possibile est, ut sit prædestinatus ille, qui non est prædestinatus:* quæ absolute est falsa, licet rectè dici possit: *Deus poterat hunc, nempe Petrum prædestinare, aut non prædestinare:* siquidem hic sumitur in sensu diviso.

142. Difficultas 2. Utrum formalis prædestinatorum & reprobatorum numerus, nempe quod sint in tanta quantitate, nec plures, nec pauciores, etiam habeat certitudinem infallibilem? Affirmative. Ita D. Thom. 1. p. q. 23. art. 7. P. Tanner. d. 3. q. 6. dub. 1. n. 5. P. Ruiz d. 53. sect. 2. n. 4. dicitq; nulum Catholicum de hac conclusione posse dubitare. Probatur primò autoritate Scripturæ Joan. 13. 18. ibi: *Scio, quos elegerim.* Et 2. ad Tim. 2. Firmum fundamentum Dei stat, habens signaculum hoc, cognovit Dominus, qui sunt ejus. Et Joan. 10. Bonus pastor proprias oves vocat nominatim. Et infra: *Oves meæ vocem meam audiunt, & ego cognosco eas, & sequuntur me;* & sæpe alibi.

143. Probatur secundo ex Sanctis Patribus D. Aug. Epist. 106. ad Bonif. Certe est, inquit, Dei præscientie definitus numerus, & multitudo Sanctorum. Et lib. de corrept. & grat. cap. 13. Hæc de his loquor, qui prædestinati sunt in regnum Dei, quorum ita certus est

numerus, ut nec addatur ei quidquam, nec minuat ex eis. Et D. Prosper. Epist. de liber. arbit. ad Rufin. Cum certus, inquit, apud Deum, definitusq; sit numerus prædestinati in vitam æternam populi, & secundum propositum Dei vocantis electi. Quod quidem tam impium est negare, quàm ipsi gratie contraire. Et idem habet lib. 2. de Vocat. Gent. cap. 29.

144. Probatur tertio ratione, quia Deus tam circa prædestinatos, quàm circa reprobos quoad numerum habet scientiam infallibilem, & voluntatem efficacem; sed talis scientia, & voluntas non possunt ferri in incertum; ergo habent certitudinem quoad numerum formalem.

145. Dices: Numerus prædestinatorum formalis potest addi, & minui, ut patet ex illo Denteron. 1. ibi: *Addat Dominus Deus ad hunc numerum multa millia, & benedicat vobis;* ergo non est certus quoad quantitatem determinatam. Respondeo negando antecedens, ad cuius probationem dicimus cum D. Thom. locum illum debere intelligi de numero electorum, non ad gloriam, sed ad gratiam secundum præsentis temporis differentiam, cui possunt addi, & de facto superaddenda sunt plura millia pro tempore futuro.

146. Hinc rejiciendus est Catherinus. lib. 1. de prædest. cap. ult. (quem etiam aliquando secutus est Sixtus Senensis, ut ipse fatetur lib. 6. Biblioth. annot. 248.) quatenus distinguens inter prædestinatos, & salvandos duo asserit: Primum non omnes, qui salvantur, esse prædestinatos. Secundum, numerum quidem prædestinatorum esse certum, non autem salvandorum, sed hunc augeri, & minui posse. Quem Catherinum quasi re ipsa lapsus gravissimè reprehendunt Soto. Bannez. 1. p. q. 23. art. 7. alique Thomistæ Recentiores, quos sequitur P. Valent. 1. p. q. 23. punct. 3. & quidem merito; nam periculosus loquendi modus est, inquit P. Ruiz cit. n. 7. inter ordinem prædestinatorum, & ordinem reprobatorum, tertium quemdam constituere hominum, ex quo non nulli, licet non sint prædestinati, salvantur; alii verò damnantur, licet non sint reprobandi. Patet ex supra dictis, & infra dicendis, tum Sacræ Scripturæ, tum Sanctorum Patrum, tum omnium aliorum Theologorum, ex quibus omnibus duos tantum ordines legimus, prædestinatorum scilicet, qui salvantur, & reprobatorum, qui damnantur.

147. Difficultas 3. Numerus materialis prædestinatorum, & reprobatorum, id est quoad certas ac determinatas personas, habet etiam infallibilitatem, non solum ratione cognitionis, sed etiam electionis. Ita D. Thom. 1. p. q. 23. art. 7. & de Verit. q. 6. & in 1. dist. 40. q. 3. art. unico. Albert. 1. p. quest. 63. memb. 2. Durand. in 1. dist. 40. q. 1. art. 3. & dist. 41. q. 1. art. 8. Greg. dist. 40. q. unica art. 3. Major. Marsil. Carthus. Ricard. Capreol. Caiet. P. Valent. 1. p. q. 23. punct. 6. P. Soar. lib. 1. de prædest. cap. 10. nam. 4. & lib. 6. cap. 2. n. 6. P. Mol. hic art. 4. d. 1. memb. 11. & art. 7. quos citat, & sequitur P. Ruiz d. 53. sect. 2. num. 10. & 11. P. Tanner. 1. p. d. 3. q. 6. dub. 1. n. 5. & alii. Probatur primò ex Scriptura 2. Tim. 2. ibi: *Novit Dominus, qui sunt ejus.* Et Joan. 10. Bonus pastor proprias oves vocat nominatim. Et infra: *Oves meæ vocem meam audiunt, & ego cognosco eas, & sequuntur me.* Et ad Rom. 9. *Jacob dilexi, Esau autem odio habui;* ergo &c.

148. Probatur secundo ex Sanctis Patribus D. Aug. tract. 8. in Joan. ibi *De ovibus istis, id est prædestinatis, nec lupus rapit, nec latro interficit. Securus est de numero earum, qui pro eis novit, quod dedit.* Et D. Prosper. lib. 2. de Vocat. gent. cap. 29. *Quod Pater*

Pater Filio dedit, Filius non amittit, nec quisquam potest de manu eius rapere, quod accepit. Firmum fundamentum Dei stat, & mansuri in aeternum templi edificatio non vacillat. Et D. Aug. tr. 45. in Joan. Quis alius oves proprias vocat nominatim, & educit eas hinc ad vitam aeternam, nisi qui novit nomina praedestinatorum? Idem habet lib 5. de Baptismo cont. Donatist. cap. 27.

149. Probatur tertio rationibus: Prima, quia si Deus singulos homines in particulari non deligeret ad numerum electorum, sequeretur, aliquos se ipsos discernere transcentes à numero reproborum ad numerum electorum; sed hoc est contra illud 1. Cor. 4. *Quis enim te discernit? ergo &c.* Secunda, quia Deus non potest creare, quin decernat singulas res in particulari, quae sunt creandae; ergo neque praedestinare, quin decernat singulas personas in particulari, quae sunt praedestinandae. Tertia, quia singulus determinat quamlibet partem luti in singulari, ut faciat vas in honorem, aut in contumeliam; sed Deus in praedestinatione, & reprobatione habet se ad instar figuli eligentis ex eadem massa hanc luti partem, ut faciat vas in honorem, illam autem, ut faciat vas in contumeliam juxta illud ad Rom. 9. *An non habet potestatem figulus. &c.* de quo jam supra; ergo &c. Quarta, quia Jacob, & Esau proponuntur in exemplum praedestinatorum, & reproborum; sed Deus determinatè elegit Jacob, & reprobavit Esau; ergo &c. Quinta, quia praedestinatio, & reprobatio, prout supra diximus includit formaliter actus scientiae, & voluntatis divinae; sed hujusmodi actus non sunt in Deo vagi, & confusi, sed determinati, & distinctissimi; ut autem sint tales debent attingere, non solum numerum formale, sed etiam materiale, nempe ipsa individua praedestinanda, aut reprobanda; ergo &c.

150. Oppones 1. Si numerus materialis esset infallibiliter certus, sequeretur, neque Paulum posse damnari, neque Judam salvari; sed Paulus potuit damnari, ut ipse dixit: *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne cum aliis predicavero, ipse reprobus efficiar: & Judas potuit salvari; siquidem liberè se perdidit; ergo &c.* Respondeo Paulum, & quemlibet alium praedestinatum posse damnari; & Judam, ac quemlibet alium reprobatum posse salvari in sensu diviso, & specificativè; non autem in sensu composito, & reduplicativè cum praedestinatione, & reprobatione, id est ex suppositione scientiae, & decreti divini efficacis eligentis, aut reprobantis.

151. Oppones 2. Quod in nostra potestate est facere, aut non facere certum, non est simpliciter, & absolute certum; sed in nostra potestate est facere, aut non facere certam nostram praedestinationem, juxta illud 2. Petr. 1. *Satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem, & electionem faciatis; ergo &c.* Respondeo ad minorem, in nostra potestate esse facere, aut non facere certam nostram electionem specificativè, & in sensu diviso; non autem reduplicativè, & in sensu composito. Unde ex suppositione scientiae, & decreti divini eligentis, aut reprobantis, non manet in nostra potestate facere, aut non facere certam nostram electionem.

152. Inferes: Ergo hæc, quae nobis obijciuntur ab hæreticis, & referuntur à D. Aug. lib. de bono persever. cap. 15. erunt veræ: *Aut sum praedestinatus, aut non sum praedestinatus: si sum praedestinatus, quidquid egero salvabor: si non sum praedestinatus, quidquid egero non salvabor.* Respondeo negando illationem: Prima enim, quidquid egero salvabor, est falsa; siquidem, cum gloria detur ut corona, non

datur, nisi ei, qui legitime certaverit, sicque bene operantibus: Secunda, quidquid egero, non salvabor, etiam est falsa; siquidem, cum poena non detur, nisi propter demerita, non datur bene, sed male operantibus. Unde si bene egero salvabor, & dabitur mihi corona justitiae; si male egero non salvabor, & dabitur mihi tormentum malitiae; facta tamen suppositione praedestinationis, ex hac suppositione necessario bene agam, & salvabor, quia Deus me praeviciens bene operaturum praedestinavit: & facta suppositione reprobationis, ex hac suppositione necessario non bene agam, & non salvabor, quia Deus me praeviciens male operaturum reprobavit.

SECTIO IX.

Utrum alicui certa sit sua, aut aliorum praedestinatio?

DE hac re duo sunt errores Sectariorum hujus temporis: Primus est, quemlibet Christianum posse ac debere eadem certitudine fidei, qua credit Christum Hominem, ac Deum esse, credere etiam se habiturum vitam aeternam. Ita Calvin lib. 3. inst. cap. 2. §. 16. Bucer. in Colloquio Ratispon. Kemnitius in Exam. Concil. Trid. sess. 6. cap. 12. Secundus error est, ex ipso statu praesentis gratiae, aut ejus carentiæ sumi posse certum, ac infallibile argumentum, aliquem esse praedestinatam, aut reprobam; siquidem praedestinatus, aut universim, ut putavit Wicleffus; aut saltem ex quo semel est justificatus, ut ait Calvin. cit. §. 11. & 12. necessario semper est in gratia: reprobus autem in perpetuo odio Dei, ut dixit Wicleffus.

Hujusmodi errores ut potè fidei repugnantes damnavit Concil. Trid. sess. 6. cap. 12. ibi: *Nemquamdiu in hac mortalitate vivitur, de arcano divinae praedestinationis mysterio, usque adeo presumere debet, ut certò statuatur se omnino esse in numero praedestinatorum: quasi verum esset, quod justificatus aut amplius peccare non possit; aut si peccaverit, certam sibi resipiscenciam promittere debeat: nam nisi ex speciali revelatione sciri non potest, quos Deus sibi elegerit.* Et can. 15. *Si quis dixerit hominem renatum, & justificatum teneri ex fide ad credendum, se certò esse in numero praedestinatorum, anathema sit.* Et idem habet can. 16. & 17. contra quos errores fusius Vega lib. 11. in Concil. Trid. à cap. 1. & P. Bellarm. lib. 3. de justificat. cap. 14. & 15. Sit igitur.

Conclusio prima: Nullus, seclusa revelatione divina, potest esse certus in hac vita de sua propria praedestinatione, aut reprobatione. Ita omnes Doctores Catholici. Probatur primò, quia nullus est praedestinatus, nisi qui tempore mortis habet gratiam justificantem finalem; sed nullus certò scit, aut scire potest, seclusa revelatione divina, an habeat, aut habiturus sit, & multò minus an perseveraturus sit in gratia; ergo nullus certò scit, aut scire potest, se esse praedestinatum. Major est certa de fide; consequentia optime inferitur, Minor sic per partes probatur.

Probatur prima pars, quod scilicet nullus certò sciat, an habeat praesenti tempore gratiam: Primò ex illo Ecclesiast. 9. *Nescit homo, utrum odio, vel amore dignus sit, sed omnia in futurum reservantur incerta.* Secundò ex illo Proverb. 20. *Quis potest dicere, mundum esse cor meum, purus sum à peccato? Et Job. cap. 9. Si justificare me voluero, os meum condemnabit.*